

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
BRINGÓHINTÓ KKT.
CSODÁK PALOTÁJA

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: BARTÁNÉ MOLNÁR ANIKÓ (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Általános Iskola és Óvoda, Pécs)
Békés: BORDÁSNE MUNDRUCZ CSILLA (Petőfi Utcai Ált. Isk., Békéscsaba)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** MERÉNYI GABRIELLA (Sashegyi Arany János Ált. Isk. és Gimn.)
Dél-Pest: DR. KARDON FERENC (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: KERÉKES ZSANETT (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád: VARGA NOÉMI (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: CSÁKVÁRI ESZTER (Kovács Margit ÁMK, Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Kassai Úti Magyar-Angol Két Tan. Ny. Ált. Isk., Solnok)
Komárom-Esztergom: MÉSZÁROSNE NAGY ÉVA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Nógrád: BARKÓNÉ BENYOVIK MAGDOLNA (II. Rákóczi F. Ált. Isk. és Gimn., Szécsény)
Pest megye – délkelet: GELENCSE RNÉ SZARKA MÁRIA (Batthány K. G., Szigetszentmiklós)
Pest megye – délnyugat: KAPUSYNÉ JENEI KATALIN (1. sz. Általános Iskola, Budaörs)
Pest megye – észak: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Somogy/Tolna: URBÁN MÓNICA (Kisfaludy Utcai Tagiskola, Kaposvár)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárd)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2018/19. ORSZÁGOS DÖNTŐ 4. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

TASSY GERGELY középiskolai tanár
WITTNER-BERTA ENIKŐ általános iskolai tanító

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

1. **-ja, -lya, je vagy lye?** Mely szópárokra kell mindkét tagját *ly*-nal írni?
 (A) *kop_a / erek_e* (B) *dato_a / dere_e* (C) *gomo_a / cser_e*
 (D) *rigo_a / ve_e* (E) *gu_a / gödö_e*
2. Mely szócsoportokból lehet egy értelmes mondatot összeállítani az összes szó felhasználásával, a szóalakok megváltoztatása nélkül?
 (A) *részt túra diákok vesznek ma erdei a* (B) *vannak belőle csak tíz már ma*
 (C) *a még perce előtt öt váza itt kék volt* (D) *lát szépet nem még ilyen soha ő*
 (E) *levelek ősz az sárguló közeledtét szép jelzik*
3. Melyik szóba lehet *s*-t és *ss*-t egyaránt beírni?
 (A) *mo_* (B) *helye_el* (C) *ha_on* (D) *hő_é* (E) *kuta_*
4. Mely szavakkal lehet kiegészíteni az alábbi szólásokat?
Bántja ... Megüti ... Fenn hordja ... Összetöri ... Széttárja ...
 (A) *a hátát* (B) *az orrát* (C) *a bokáját* (D) *a karját* (E) *a szemét*
5. A *Harkály* a megfejtése a talalós kérdésnek, amit Mátyás király bolondja teljesen összezagylt, és kicsit el is felejtett. Állítsátok helyre, és jelöljétek meg az igaz állításokat!
 1) ... *orvosa, doktora,*
 2) *kopog, ... a kalapács,*
 3) *erdőben az otthona.*
 4) *Fúr-farag, de ... ács,*
 (A) *Az egyik hiányzó szó lehet a: fák*
 (B) *Egy másik hiányzó szó lehet a: mégis.*
 (C) *A helyes sorrend: 4) 2) 3) 1)*
 (D) *Ugyancsak beilleszthető a: mint.*
 (E) *A talalós kérdésben a kiegészítésekkel együtt összesen 7 főnév található.*
6. Azokat a szavakat jelöljétek meg, amelyek névutók, és kifejezhetnek helyet!
 (A) *után* (B) *előtt* (C) *elől* (D) *helyett* (E) *amott*
7. Melyik kifejezésnek lehet ellentétpárja a felsoroltak valamelyike?
helyel-közzel, dőzsöl, tamáskodik, cikornyás, hajadon
 (A) *hisz* (B) *büszke* (C) *kopasz* (D) *gyakorta* (E) *tengődik*

8. Az összes szótag felhasználásával egy szólás rakható ki. Mi a jelentése?
 JA TÉST TÁ A RÍ MASZT KE
 (A) *Megbízható ember.* (B) *Alacsony a beosztása.*
 (C) *Nem dolgozik, henyél.* (D) *Értelmetlen dolgot tesz.*
 (E) *Kissé berúgott, dülöngél.*

9. Milyen veszéllyel kell szembenéznie a csillagszemű juhásznak?
 (A) *kaszákkal teli kút* (B) *darazsakkal teli verem* (C) *boszorkány*
 (D) *vérszomjas farkasok* (E) *háromfejű sárkány*
10. Virág vagy madár? Azt a betűcsoportot jelöljétek meg, amelyikből az összes betű felhasználásával kirakható egy madár neve!
 (A) *A A E N Y Ő R S* (B) *A A G G Y G Y L R U* (C) *A Á I K T T*
 (D) *Á E I K L N P* (E) *A A A B D G L M V*
11. Azokat a beceneveket jelöljétek meg, amelyek megfelelnek a felsorolt nevek valamelyikének!
Ilona, Mária, Teréz, Rozália
 (A) *Rézi* (B) *Manyi* (C) *Lonci* (D) *Trézsi* (E) *Manci*
12. Az alábbi szavakból összetett szavakat rakhattok ki. Egy adott szót akár többször is felhasználva próbáljátok megkeresni az összes lehetséges szóösszetételt, majd jelöljétek meg az igaz állításokat!
 EMLÉK FÉNY NAP HELY TÁR MŰ KÉP
 (A) *Legfeljebb kilenc összetett szó jön ki.*
 (B) *Csak főneveket lehet kirakni.*
 (C) *Melléknevet is ki lehet rakni.*
 (D) *Olyan összetett szó is kijöhet, melynek tagjai felcserélhetők egymással.*
 (E) *A felsorolásban van olyan szó, mely négynél többször is felhasználható.*
13. Ismert versekből adunk meg kulcsszavakat. Melyeket írta Weöres Sándor?
 (A) *ide lép, oda lép* (B) *bölcsőd az* (C) *óriás leszel*
 (D) *toppanék* (E) *zúg a tüske*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

14. A hárombetűs szólánc szabálya szerint minden újabb szó úgy jön létre, hogy az előzőnek egyetlen betűjét megváltoztatjuk. Folytassátok a hárombetűs szavak alkotta szóláncot a megkezdett minta szerint további 16 szóig! Ügyeljétek a helyesíráásra! Ugyanaz a szó többször ne szerepeljen!

SÍR – SÁR – VÁR – VÁD – VAD – HAD – HAT – HÉT – LÉT – ...